

**Kokkuvõte kultuurikomisjoni tööst
VI istungjärk (09.09.2013 – 26.12.2013)**

I EELNÕUD

Menetluses oli 11 eelnõud

Vastu võeti 2 seadust

1. Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus

Seadus võimaldab üliõpilasel vajaduspõhist õppetoetust taotleda paindlikumalt (viieks õppekuuks vastavalt septembris ja veebruaris) ning muudab üliõpilase perekonnaliikmete hulka kuuluvate isikute loetelu, lugedes perekonnaliikmeks ka üliõpilase täisealised kuni 24-aastased õed, vennad, poolõed- ja vennad, kes õpivad gümnaasiumis. Lisaks täiendab seadus loetelu statsionaarses õppes kutseharidust omandavate kuni 24-aastaste õdede, vendade, poolõdede ja -vendadega.

Algataja: Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Lauri Luik

Menetlus: menetlusse võetud 05.11.2013, I lugemine 19.11.2013, II lugemine 12.12.2013; III lugemine 19.12.2013.

2. Loovisikute ja loomeliitude seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Seadus leevendab probleeme, mis seonduvad vabakutseliste loovisikute ravi- ja pensionikindlustega seoses nende tegevuse ja loometegevusest saadava sissetuleku laekumise eripäraga. Lisaks on täpsustatud mitmeid loomeliitude tunnustamisega ja toetuste määramisega seotud regulatsioone.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Paul-Erik Rummo

Menetlus: menetlusse võetud 15.11.2013, I lugemine 15.11.2013, II lugemine 11.12.2013, III lugemine 18.12.2013.

Menetlusest langes välja 1 eelnõu

1. Koolieelse lasteasutuse seaduse § 27 muutmise seaduse eelnõu

Eelnõu eesmärk on kehtestada lasteaiaõpetajatele palga alammäärad Vabariigi

Valitsuse poolt sarnaselt teiste pedagoogidega. Eelnõu näeb ette, et lisaks valla- või linnaeelarve vahenditele määratakse lähtudes lasteasutuste laste arvust vähemalt 20%line sihtotstarbeline eraldi riigieelarvest munitsipaallasteasutuste pedagoogide töötasu ning sotsiaalmaksuga seotud kulude katmiseks.

Algataja: Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Andrus Saare

Menetlus: menetlusse võetud 6.06.2013, I lugemine 22.10.2013, tagasi lükatud.

Menetluses on 8 eelnõud

1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seadus (1 SE)

Eelnõuga soovitakse hüvitada koolilõuna maksumuses üks euro esimesest kuni kaheteistkümnenda klassini, laiendades hüvitise ka gümnaasiumile.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Lauri Luik

Menetlus: menetlusse võetud 05.04.2011; I lugemine 07.06.201, muudatusettepanekute tähtaeg 21.06.2011 kell 16.00

2. Koolieelsete lasteasutuste seaduse muutmise seadus (2 SE)

Eelnõuga soovitakse hüvitada toidukulu katmine summas 1,5 eurot koolieelsetes lasteasutustes alusharidust omandavatele 5-7 aastastele lastele

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Kaia Iva

Menetlus: menetlusse võetud 05.04.2011; I lugemine 07. ja 08.06.2011, muudatusettepanekute tähtaeg 21.06.2011 kell 16.00

3. Õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seadus (13 SE)

Eelnõuga soovitakse taastada isikutele, kes õppisid enne 01.07.2009 ülikoolis või kõrgkoolis kuni 30. Juunini 2009. Aasta kehtinud õppelaenu hüvitamise tingimused ja kord (õppelaenu hüvitamise õigus kõigile avaliku sektori töötajatele ja õppelaenu osaline kustutamine lapsevanemale, kes oli lõpetanud õpingud ja kasvatas alla viie aastast last).

Algataja: Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: menetlusse võetud 19.04.2011; I lugemine 15.06.2011, I lugemine 20.09.2011, muudatusettepanekute tähtaeg 04.10.2011 kell 18.00

4. Noorsootöö seaduse ja sotsiaalmaksuseaduse muutmise seadus (38 SE)

Eelnõuga soovitakse sätestada õpilasmaleva mõiste ning selleks, et suurendada malevakohtade arvu, vabastada töandja 13-18 aastaste õpilasmalevas töötavatele noortele rahas makstava töötasu pealt tasutavast sotsiaalmaksust.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Lauri Luik

Menetlus: menetlusse võetud 09.05.2011, I lugemine 27.09.2011, muudatusettepanekute tähtaeg 11.10.2011 kell 18.00

5. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 82 muutmise seadus (240 SE)

Eelnõu eesmärk on viia Vabariigi Valitsuse määrus „2012. Aasta riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud tasandus- ja toetusfondi jaotus ning jaotamise ulatus, tingimused ja kord“ kooskõlla põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega. Muudatus on eelkõige vajalik selleks, et võimaldada Eesti valdadele ja linnadele seadustega pandud teenuste osutamist, millest üks on kooliõpilastele vähemalt eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi tagamine.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Liisa-Ly Pakosta

Menetlus: menetlusse võetud 31.05.2012; I lugemine 18.10.2012, muudatusettepanekute tähtaeg 03.12.2012 kell 18.00

6. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu (477 SE)

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eesmärk on üheselt mõistetavalt sätestada, missugusel tingimusel on õpilasel riigieksam sooritatud; kaasata tugispetsialistide teenuse rakendajate ringi ka riik; konkreetset määratleda õpetaja vahetu õppekasvatustöö maht tema teiste tööülesannete kõrval; taastada õpetajate atesteerimine; säilitada õpetajate ja klassijuhatajate tasu alammäärade kehtestamine vastavalt õpetajatele atesteerimisel antavatele ametijärkudele ka 2014. aastal ning kehtestada palga alammäär ka tugispetsialistidele.

Algataja: Eesti Keskerakonna fraktsioon

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: menetlusse võetud 05.11.2013; I lugemine 14.01.2014, komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada, muudatusettepanekute tähtaeg 10 tööpäeva

7. Riigikogu otsus "Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014-2020 „Teadmistepõhine Eesti“ heakskiitmine"

Käesolev on Eesti kolmas teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni (TAI) strateegia. Selles arvestatakse eelnenud perioodi kogemuste, õppetundide ja asjatundjate soovustega, põhiseadusest ja muudest õigusaktidest tulenevate ülesannetega ning tulevikusuundumustega. Kuigi Eesti on olnud TAI poliitika rakendamisel edukas, on veel rohkelt võimalusi edasiminekuks. Saavutatud tugevaid külgi tuleb hoida ja nõrku külgi vähendada. Strateegia koostamine on vajalik mitme ministeeriumi tegevusvaldkondade sidustatud juhtimiseks ja EL struktuurivahendite kasutamise tõhustamiseks, et tagada riigi konkurentsivõime suurendamine perioodil 2014-2020.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja: Urmas Klaas

Menetlus: menetlusse võetud 05.11.2013; I lugemine 18.12.2013, komisjoni ettepanek: esimene lugemine lõpetada, muudatusettepanekute tähtaeg 7.01.2014 kl 16.00

8. Riigikogu otsus ""Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020" kinnitamine"

Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm aastateks 2011-2015 näeb ette 1998. aastal Riigikogus heakskiidetud kultuuripoliitika põhialuste uuendamise. Riigikogus vastu võetud põhialused on aluseks riiklike otsuste tegemisel kultuurivaldkonnas aastani 2020. Käesolev dokument on jätk 1998. aastal Riigikogus vastu võetud Eesti riigi kultuuripoliitika põhialustele.

Algataja: Vabariigi Valitsus

Komisjoni esindaja:

Menetlus: menetlusse võetud 03.12.2013; I lugemine 15.01.2014

II ARUTELUD KOMISJONIS

1. Eesti Rahvusraamatukogu tegevuse ülevaade – 16.09.2013

Kutsutud: Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu esimees Igor Gräzin, aseesimees Maria Alajõe ning nõukogu liikmed Riigikogu liige Mart Meri ja Tallinna Ülikooli infoteaduste instituudi professor Sirje Virkus.

Nõukogu esimees Igor Gräzin andis ülevaate Rahvusraamatukogus viimastel aastatel tehtud mahukatest tehnilistest renoveerimistöedest ning nõukogus arutelu all olevatest küsimustest. Rahvusraamatukogu teavikute säilitamistingimused on kaasaegsel tasemel tagatud, mistõttu hetkel tegeletakse kataloogiportaalidega. Arutelu alla on võetud Rahvusraamatukogu ruumiprogramm – Rahvusraamatukogus on ruume, mis vähese ümberkorraldamise abil suurendaksid küllastajate lugemismugavust ja toetaksid Rahvusraamatukogu kui kultuurikeskuse tegevust. Näiteks saaks lugemiskabiinide lammutamisega luua paindlikumad õpetamisvõimalused külalisõppejõududele. Hoone pööningukorrusel oleks võimalik anda ruume teatri väikevormidele. Suurema tähelepanu all on Rahvusraamatukogu turundustegevus. Nõukogu aseesimees Maria Alajõe kirjeldas Rahvusraamatukogu tegevust parlamendiraamatukoguna. Riigikogu liikmete rahuloluuringud annavad sellele tegevusele väga kõrge hinnangu. Rahulolu teenuse kvaliteediga ja päringute lahendamiseга on ajas järjest kasvanud. Väga rahul ollakse ülevaadetega „Nädal meedias“ . Komisjoni liikmed tunnustasid ka arhiivisäilike tellimise võimalust Riigikogusse ning kultuuriajakirjade digitaliseerimisprotsessi kiiret edenemist. Mart Meri tõi välja, et Rahvusraamatukogu eelarve vajab jätkuvalt tähelepanu, sest 2008 – 2010. aasta eelarvelised vähenemised piiravad Rahvusraamatukogu arenguvõimalusi. Komisjoni liikmed huvitusid, kuidas on edenenud 2014. aasta eelarveläbirääkimised. Kultuurikomisjon peab jätkuvalt oluliseks selguse loomist avalik-õiguslike isikute eelarveläbirääkimiste protsessis. Sirje Virkus ütles, et Rahvusraamatukogu on erialaselt professionaalne asutus ning lisaks veel ka kultuurikeskus.

Rahvusraamatukogu on Tallinna Ülikooli raamatukogunduse üliõpilastele väga heaks praktikabaasiks.

2. Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu tegevuse ülevaade – 23.09.2013

Kutsutud: Eesti Rahvusringhäälingu nõukogu esimees Agu Uudelepp, nõukogu liikmed Riigikogu liige Igor Gräzin, Riigikogu liige Jaak Allik, Riigikogu liige Priit Sibul ning Rain Tamm; Eesti Rahvusringhäälingu juhatuse esimees Margus Allikmaa ning juhatuse liikmed Hanno Tomberg ja Joel Sarv.

Kultuurikomisjon soovitas keskenduda senisest enam noorte kaasamisele ja huvi tekitamisele ERRi programmide vastu.

„Keskne küsimus on, kuidas noort põlvkonda saada kvaliteetse ja tasakaalustatud sisu juurde. Kindlasti peab rahvusringhääling mõtlema enam selle peale, kuidas kõnetada noori selles keskkonnas, milles nad viibivad,“ ütles kultuurikomisjoni esimees Urmas Klaas. Klaasi sõnul peaks rahvusringhääling ära kasutama uue meedia võimalusi. „Soovitame nii uue meedia sisu kui interaktiivse õpikeskkonna arendamist koostöös sihtasutusega Kultuurileht, haridus- ja teadusministeeriumi, kirjastuste ning teiste asutuste ja äriühingutega,“ ütles Klaas. Kultuurikomisjon jäi rahule ERRi tööga ja nõukogu tegevuse aruandega. ERR on igal nädalal kontaktis üle miljoni inimesega ja ligi 50% muukeelsete inimestega Eestis. ERRi usaldusväärsus on kasvanud, telekanalite vaadatavus ning raadiokanalite kuulatavus on hea. Kultuurikomisjon arutas ka üldiselt avalik-õigusliku meedia tuleviku üle. Kuulajad ja vaatajad, eriti noored, kasutavad üha rohkem uue meedia võimalusi. Samas televisiooni mõju on vaatajatele jätkuvalt oluline. Komisjon tõdes, et vajalik on investeerida uutesse tehnoloogiatesse, et meediaarenguga sammu pidada.

3. Rahvusoper Estonia tegevuse ülevaade – 24.09.2013

Kutsutud: Rahvusoper Estonia nõukogu esimees Eri Klas, nõukogu liikmed Riigikogu liige Marko Mihkelson, Riigikogu liige Ester Tuiksoo, Riigikogu liige Imre Sooäär, Paavo Nõgene, Tea Varrak, Riina Viiding, Rene Eespere ja Ants Wõrk.

Kultuurikomisjoni istungil tõdeti koos Rahvusoper Estonia nõukogu liikmetega, et Estonia etenduste salvestamine on takerdunud rahaliste probleemide tõttu. Projektipõhiselt eesti uusi teoseid küll salvestatakse, aga samas puudub kindlus ja järjepidevus kultuuripärandi säilitamisel. „Nii nagu Rahvusraamatukogu digitaliseerib tekste, peaks ka Eesti Rahvusringhääling eesti kultuuri ja ajaloo seisukohalt olulisi teoseid salvestama, hoidma ja levitama. Oleks kahju, kui meie uued teosed jääksid salvestamata. Selleks peab leidma rahalisi vahendeid,“ ütles kultuurikomisjoni esimees Urmas Klaas. Rahvusoper Estonia nõukogu esimees Eri Klas käsitles ka uue maja ehitamisega seotud probleeme. Tema sõnul tehakse pingutusi, et saada Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks rahvusoperile uus maja.

4. Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020 – 08.10.2013; 12.11.2013

Kutsutud: kultuuriminister Rein Lang ja kunstide asekanstler Ragnar Siil.

Kultuurikomisjon toetas 12. novembri 2013. a istungil koos omapoolsete täiendustega „Kultuuripoliitika põhialuseid aastani 2020“. Komisjoni hinnangul on kultuuripoliitika alusdokument asjakohane ja vajalik Eesti kultuurielu arendamisel. „Kehtivad kultuuripoliitika põhialused kinnitati 15 aastat tagasi. Selle aja jooksul on tehnoloogia, loomemajandus, rahvusvaheline koostöö, kultuuri eksport ja paljud teised valdkonnad jõudsalt arenenud. Uut dokumenti on kaasajastatud ja erinevaid valdkondi on nüüd käsitletud ühtlasemalt,“ ütles kultuurikomisjoni esimees Urmas Klaas. Kultuurikomisjon tegi kultuuriministeeriumile ettepaneku sõnastada selgemalt huvihariduse temaatikat. „Väärtustame kultuurist osasaamist nii läbi huvihariduse kui huvitegevuse. Selles on oluline roll ka rahvaraamatukogudel ja muuseumidel,“ ütles Klaas. Samuti soovis komisjon, et kultuuripoliitika põhialustes toodud seisukohad ei käsitleks kultuurialast kõrgharidust andvate ülikoolide koondamist ühtseks tervikuks. „Me saame rääkida kõrgharidust andvate ülikoolide võrgustiku korrastamisest, aga nii konkreetset ülikoolide koondamist ühtseks tervikuks põhialuste dokumendis on ennatlik välja tuua,“ ütles Klaas. Kultuurikomisjon andis omapoolsed täiendused üle kultuuriministeeriumile. „Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020“ sisaldab kultuuripoliitika

kujundamise ja elluviimise põhimõtteid ning valdkondlikke prioriteete (arhitektuur, disain, etenduskunstid, filmikunst, helikunst, kirjandus ja kirjastamine, kujutav kunst, kultuuriajakirjandus ja meedia, kultuuriline mitmekesisus, muinsuskaitse, muuseumid, raamatukogud, rahvakultuur).

5. Kultuurikomisjon arutas 2014. aasta riigieelarve eelnõu hariduskulude osa – 7.10.2013

Kutsutud: haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo.

Haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo tutvustas kultuurikomisjonile Haridus- ja Teadusministeeriumi osa 2014. aasta riigieelarve eelnõus. Ministri sõnul on ka 2014. aasta hariduskulude olulisim küsimus õpetajatele väärilise töötasu tagamine. Lähiaastatel peaks saavutatama õpetajate ja kogu haridussektori palkade ennakkasv. Lisaks vajavad töstmist koolijuhtide töötasud. Hariduskulutused on viimased neli-viis aastat püsinud 6 - 7 protsendi vahel avaliku sektori kogukuludes ning ka 2014. aastaks kavandatud ca 750 miljoni euro suurune eelarve moodustab 6.4 protsenti. Aaviksoo tõstis lisaks esile ülikoolidele ligi 17 miljoni euro suuruse täiendava rahastamise kavandamist seoses ülikoolide üleminekuga uuele rahastamismudelile, mis algas juba käesoleval eelarveaastal ning Kunstiakadeemia hoone ja Rahvusarhiivi ehituse rahastamise kavandamist eelarves. Ministeerium on teinud mitmeid ettepanekuid seniste Euroopa Liidu rahastatud projektide (õppenõustamine, pedagoogide täiendkoolitus, erivajadustega õpilaste õppevahendid, kutsehariduse populariseerimine, karjääriteenused, noorteseire) järgneva rahastamiseks Eesti riigieelarvest, et tagada nende jätkusuutlik toimimine. Komisjoni liikmed küsisid teadus- ja arendustegevuse rahastamise kohta ning üliõpilaste vajaduspõhiste õppetoetuste ja 1. septembrist 2014 kehtima hakkavate stipendiumide kohta.

6. Kultuurikomisjon arutas 2014. aasta riigieelarve eelnõu kultuurivaldkonna osa – 8.10.2013

Kutsutud: Kultuuriminister Rein Lang.

Kultuuriminister Rein Lang tutvustas kultuurikomisjonile istungil Kultuuriministeeriumi osa 2014. aasta riigieelarve eelnõus. Eelarve prioriteetideks võib lugeda kõrgharidusega kultuuritöötajate palgaküsimust ning rahvusliku sõnakunsti toetamist. Ministri sõnul on kõrgharidusega kultuuritöötajate miinimumpalgaks kavandatud 700 eurot ning koostöös ametiühingute esindajatega soovitakse palgaküsimusega tegeleda ka 2015. aasta eelarves. Täiendavad rahalised vahendid on suunatud algupärase ilukirjanduse toetamiseks - nii kirjandus loomiseks, tõlkimiseks kui eesti kirjanduse tõlgete populariseerimiseks. Komisjoni liikmed esitasid küsimusi kultuuripiirkondade programmide rahastamise, rahvaraamatukogudele teavikute soetamise kulude, filmivaldkonna eelarve ning Eesti Rahva Muuseumi ehitamise rahastamise kohta.

7. Kultuurikomisjon arutas Riigikontrolli aruannet haridusinvesteeringute juhtimisest – 14.10.2013

Kutsutud: Riigikontrolli tulemusauditi osakonna peakontrolör Tarmo Olgo, auditijuht Raina Loom ja audiitorid Margit Paulus ning Triin Jõelet ning Haridus- ja Teadusministeeriumi planeerimise asekanstler Kadri Maasik.

Riigikontrolli tulemusauditi osakonna peakontrolör Tarmo Olgo ja auditijuht Raina Loom tutvustasid Riigikontrolli aruannet, milles Riigikontroll hindas, kuidas on riik hakkama saanud haridusasutuste kinnisvara strateegilise juhtimisega. Audit hõlmas riigile kuuluvaid üldharidus- ja kutsekoolide hoonetesse tehtud investeeringuid. Kohalike omavalitsuste õppeasutusi ei hõlmatud. Haridus- ja Teadusministeeriumit esindas planeerimise asekanstler Kadri Maasik. Ühe olulise põhjusena võeti Raina Loomi sõnul haridusinvesteeringuid analüüsida seetõttu, et suures mahus on tegemist välisvahenditega (riigi panus on ca 18%), mistõttu peaks selliste suurte ühekordsete vahendite investeerimine olema hoolikalt planeeritud ja kasutatud. Riigikontroll asus seisukohale, et Haridus- ja Teadusministeeriumi investeeringute aluseks peaks olema strateegiline koolivõrgu kava, mille koostamine on praegusel hetkel pooleli. Lähimõeldud investeerimisotsuseid takistavad ka mõned tehnilised puudused (registriandmed hoonete kohta jmt). Kadri Maasiku sõnul on paljud soovitusel, mida Riigikontroll oma aruandes on ministeeriumile teinud, juba töös ning neil hakkab põhinema järgmise perioodi Euroopa Liidu tõukevahendite kasutamine. Kultuurikomisjoni liikmed juhtisid

tähelepanu, et aruandes ei arvestata selliseid olulisi haridusinvesteeringute otsuste kriteeriume, nagu hariduse kvaliteet ja regionaalsed eripärad, vaid peetakse esmatähtsaks kokkuhoidliku investeerimist ja majandamist. Näiteks tuleb kvaliteetse hariduse puhul põhjalikult kaaluda, milline on see ruumiprogramm, mida riik soovib õpilastele pakkuda, et luua neile kaasaegne ja õppimist toetav õppekeskkond. Komisjoni liikmed küsisid, miks loobuti auditeerimast kohaliku omavalitsuse haridusasutusi. Tarmo Olgo sõnul puudub Riigikontrollil kohalike omavalitsuste osas rahaliste vahendite tulemuslikkuse hindamise pädevus (hinnatakse kasutamise seaduslikkust). Üldiselt nõustuti ühiselt, et strateegiliste investeerimisotsuste aluseks peaksid olema pikaajalised strateegilised kavad, kusjuures arvestama peab ka hariduse sisuliste eesmärkidega (õpilase vajadused, kvaliteetne valikuvõimalustega haridus, mitmekesine õppekeskkond).

8. Riigikogu kultuuri- ja väliskomisjon käsitlesid Aasia teematist õppetööd - 15.10.2013

Kutsutud: Tartu Ülikooli ettevõtetmajanduse instituudi rahvusvahelise ettevõtluse ja innovatsiooni õppetooli juhataja Urmas Varblane, Tallinna Ülikooli Eesti Humanitaarinstituudi vanemteadur, Tallinna Ülikooli, Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli ühismooduli „Aasia ühiskonnad, majandus ja poliitika“ juht Karin Dean, Tallinna Tehnikaülikooli Sotsiaalteaduskonna Õiguse instituudi direktor Tanel Kerikmäe, haridus- ja teadusministeeriumi Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakonna juhataja Kalmar Kurs, välisministeeriumi poliitikaosakonna erakorraline ja täievoliline suursaadik Kagu-Aasia riikides Andres Unga ja 4. büroo (Aasia, Aafrika, Austraalia ja Ladina-Ameerika büroo) direktor Marin Mõttus ning majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna ettevõtluse talituse nõunik Oliver Ait ja peaspetsialist Piret Potisepp.

Välis- ja kultuurikomisjoni ühisistungil ülikoolide ja ministeeriumite esindajatega avaldati toetust Aasia uuringute kompetentsikeskuse loomisele. See on ülikoolide ja uurimisasutuste vaheline ühendus, mis hakkab tegema Eesti arenguks vajalikku Aasia riikide suunalist uurimis-, õppe- ja teavitustööd koostöös Eesti ja välismaa uurimiskeskuste, ettevõtjate ja avaliku sektoriga. Aasia uuringute kompetentsikeskuse loomise idee on välja kasvanud Tallinna Ülikooli, Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli ühisest õppemoodulist "Aasia ühiskonnad, majandus ja poliitika". Selle eesmärk on tõsta Aasia majanduse, poliitika ja ühiskondadega seonduvat teadlikkust Eesti ühiskonnas. Õppetöö toimub kolme ülikooli koostöös ja sinna kaasatakse ka välisõppejõude ja Aasias tegutsevaid praktikuid. Koostöös Eesti Kaubandus- ja Tööstuskojaga arvestatakse konkreetsete arengutega Eesti tööturul, ettevõtluses ja majanduses ning hoitakse kontakti paljude Aasia suunal tegutsevate Eesti ettevõtjatega. Riigikogu kultuuri- ja väliskomisjon käsitlesid Aasia teematist õppetööd viimati veebruaris. Koos tõdeti, et on toimunud väga oluline edasimineku võrreldes eelmise koostumisega. Ülikoolid on koostöövalmis. Loodav kompetentsikeskus võiks siduda nii Eestit Aasiaga kui Aasiat Eestiga. Aasia uuringute kompetentsikeskuse loomiseks on plaanis taotleda rahastust teaduse rahvusvahelistumise programmist ning see avatakse 2014. või 2015. aastal. Keskuse loomist juhib Tallinna Ülikool. Protsessi on kaasatud ka Tartu Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli, haridus- ja teadusministeeriumi, välisministeeriumi ning majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi esindajad.

9. Arutelu e-õppevara üldistest suundadest – 04.11.2013

Haridus- ja teadusministeeriumi kantsler Janar Holm, kirjastuse Argo esindaja Andres Adamson, kirjastuse Avita esindajad Ly Kriiska ja Anti Rammo ning kirjastuse Koolibri esindajad Kadri Haljamaa ja Maire Täna.

Kantsler Janar Holm andis ülevaate ministeeriumi nägemusest, milles on e-õppevarale ülemineku probleem. Ministeeriumil on seisukoht, et tegemist on kättesaadavuse probleemiga õpetajale – e-õppevara leidmine ning tunnis kasutamine on väga aeganõudev. Seepärast keskendub ministeerium e-õppevara portaali avamisele 1.maist 2015 ning kavandab ressursse e-õppevara loomise soodustamiseks ning kasutusele võtmiseks ning e-testivara loomiseks. Portaali eesmärk on olemasoleva õppevara süsteemse kättesaadavuse tagamine tootja loodud tingimustel. Kirjastuse Avita esindajad tutvustasid e-tundi, mis on õpetajatele suunatud õppevahend, mis võimaldab esitada ainet tunnis mitmekesiselt, erineva tasemega õpilastele erinevate lisamaterjalidega, interaktiivselt nii horisontaalselt (erinevate ainete vahel) kui vertikaalselt (sama aine varasem õpitu ja tulevased

teemad). E-tund sisaldab ka tunnijaotuskava ning kui koolides areneb välja piisav internetivõrk, on võimalik õppevara koheselt rikastada multimeedia võimalustega (näiteks videote uuendamine, päevauudiste lisamine jne). Avita on e-tundi katsetanud 60 kooliga ning koolide huvi on kõrge. Kirjastus Koolibri tutvustas 1, 4, ja 7 klassile mõeldud õpikute digiversioone. Kirjastusel on ühistegevuses kavas luua prototüüp e-õppevarale, mis oleks ühel platvormil võimalik kasutada „võta kaasa oma seade“ projektis. Kirjastus Argo rõhutas ka kutsehariduse jaoks loodavate e-õppevahendite tähtsust. Arutelu tõdeti õpetajate valmisoleku ning õpetajakoolituse tähtsust ning rahastamisega seotud küsimuste lahendamise vajadust.

10. Avalik-õiguslike juriidiliste finantsreeglitiku muudatused ja seotud muudatused kultuuri- ja hariduse eriseadustes – 11.11.2013

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi õigusosakonna juhataja Heddi Lutterus ja rahandusosakonna juhataja Pärt-Eo Rannap; Rahandusministeeriumi eelarvepoliitika asekanstler Ivar Sikk, jurist Anne-Ly Normak, riigieelarve osakonna nõunik Marika Tuusis, fiskaalpoliitika osakonna juhataja asetäitja Sven Kirsipuu, kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja Sulev Liivik; Kultuuriministeeriumi kanstler Paavo Nõgene ja finantsosakonna juhataja Kaie Koskaru-Nelk

Arutelu all oli uus riigieelarve baasseaduse eelnõu ning sellega seonduvad muudatused.

11. Noortevaldkonna arengukava 2014 – 2020 – 18.11.2013

Kutsutud: haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo ning noorteosakonna juhataja Anne Kivimäe.

„Noortevaldkonna arengukava 2014-2020“ annab ülevaate noortevaldkonna strateegilistest tegevustest. Eesmärk on luua noortele paremad võimalused arenguks ja eneseteostuseks, et toetada loova ühiskonna kujunemist. „Kultuurikomisjon toetab noorte valdkonda esile tõstvat strateegiat. On kiiduväärne, et haridus- ja teadusministeerium on võtnud endale selle valdkonna eestkõneleja rolli. Kuna noortega töötavad mitmed ministeeriumid, siis on väga oluline koostöö,“ ütles kultuurikomisjoni esimees Urmas Klaas. Noortevaldkonna arengukava keskendub viiele teemale: loovuse ja omaalgatuse toetus; noorte ebavõrdsete olude mõjude vähendamine (arenguvõimalused ja tõrjutus); aktiivne osalus kogukonnas; edukus tööturul; kvaliteetne noortepoliitika ja noorsootöö. Arengukava juhib tähelepanu, et 7-26- aastaseid inimesi ei saa käsitada homogeense grupina „noored“. Tuleb arvestada iga noore individuaalsust. Kultuurikomisjon tunnustas haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo esitatud ülevaadet, kuidas noori ja teisi partnereid on kaasatud noortevaldkonna arengukava väljatöötamisse. Samas soovisid komisjoni liikmed, et kohalike omavalitsuste noorte volikogude roll oleks arengukavas paremini sõnastatud. „Hea on tõdeda, et eesmärgid on hästi sõnastatud ning osapooled on saanud arengukava omavahel arutada. Nüüd on see vaja ellu viia,“ ütles Klaas. Valitsus kavandab „Noortevaldkonna arengukava 2014-2020“ kinnitamist pärast parandusettepanekute sisseviimist.

12. Elukestva õppe strateegia 2020 arutelu – 02.12.2013

Haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo ja nõunik Epp Rebane, elukestva õppe strateegia juhtkomitee esimees Heli Aru, liikmed Ants Sild ja Heli Mattisen ning nõukoja esimees Mati Heidmets.

Elukestva õppe strateegia 2020 on varasemate dokumentidega võrreldes suurema üldistustasemega rohkem hariduse sisusele kui korraldusele keskenduv strateegiline dokument. Selle fookusteemad on piiritletud lähtudes Eesti Koostöökogu koostatud viie väljakutse dokumendist ning keskendub küsimusele, kuidas saavutada kokkulepitud eesmärgid. Kuna tegemist on Vabariigi Valitsuse kinnitatava dokumendiga, siis Riigikogu täiskogu seda strateegiat ei aruta, kuid komisjon otsustas avada mõned strateegia peatükid oma edasistel aruteludel detailsemaks tutvumiseks.

Peterburi 04.-06.12.2013

Kohtumine Peterburi Riikliku Kunsti ja Kultuuri ülikooli rektori **Aleksandr Turgajeviga**.

Kohtumine Jaani kiriku koguduse juhatusega

***Teemad:** Jaani kiriku olevik ja tulevik. EELK diasporaatöö Peterburis.*

Kohtumine Peterburi Linnavalitsuse Välissuhete Komitee esimehe **Aleksander Prohorenkoga**

***Teemad:** Eesti ja Vene piiriäärsete regioonide koostöö. Hinnang piiriülesele koostööle Eesti-Läti-Vene piiriülese koostööprogrammi raames ja soovitused Eesti-Vene kahepoolsele piiriülese koostööprogrammile. Eesti ja Peterburi kultuurisuhete arendamine, sh koostöö hariduse vallas.*